

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 8C/238/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813209735
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813209735.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: CEE COLLECT FUND 1 LTD, IČO: HE 308237, Agiou Nikolaou 67-69, 1st floor, Flat/Office 103, 2408 Egkomi, Nikózia, Cyprus zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., Jilemnického 30, 036 01 Martin proti odporcovi: F. U., S.. XX.XX.XXXX, V. X. X. XX/X, XXX XX W. S. N., o zaplatenie 436,46 eur s prísl., takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa zamieťa.

Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 436,46 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 436,46 eur od 05.09.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žalobného návrhu odôvodnil tým, že odporca so W.O. Ú. M. L..V., ako pôvodným veriteľom uzavreli dňa 04.09.2007 zmluvu (ďalej len „Zmluva“), predmetom ktorej bolo okrem iného aj poskytnutie povoleného prečerpania k bežnému účtu odporcu. Odporca podpisom Zmluvy vyslovil súhlas so všeobecnými obchodnými podmienkami pôvodného veriteľa pre depozitné produkty, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy (ďalej len „VOP“). Pôvodný veriteľ sa podpisom Zmluvy zaviazal poskytnúť odporcovi Povolené prečerpanie tým spôsobom, že bude realizovať platobné príkazy odporcu na prevod alebo výbery hotovosti z účtu odporcu, a to aj vtedy ak nebude existovať pohľadávka odporcu voči pôvodnému veriteľovi z účtu odporcu, ktorá vznikne v dôsledku pripísania platieb uskutočnených v prospech účtu odporcu alebo vkladom v hotovosti. Zároveň odporca sa podpisom Zmluvy zaviazal Povolené prečerpanie splácať pôvodnému veriteľovi formou započítania pohľadávky pôvodného veriteľa proti pohľadávke odporcu z jeho účtu, a to vždy v momente vzniku pohľadávky odporcu z jeho účtu, a v rozsahu v ktorom sa tieto pohľadávky kryjú. Pôvodný veriteľ svoj záväzok mu vyplývajúci zo Zmluvy splnil riadne a včas, t.j. odporcovi poskytol Povolené prečerpanie k jeho bežnému účtu, a to za podmienok v Zmluve uvedených. Nakoľko odporca využil možnosť prečerpania svojho bežného účtu v zmysle Zmluvy, avšak pôvodnému veriteľovi svoj záväzok zo Zmluvy na vrátenie Povoleného prečerpania nespĺnil riadne a včas, navrhovateľ písomne vyzval odporcu na splnenie svojho záväzku (ďalej len „Výzva“). Ku dňu 23.08.2012 pôvodný veriteľ evidoval voči odporcovi pohľadávku vo výške 436,46 eur (ďalej len „pohľadávka“). Navrhovateľ si uplatnil aj zákonné úroky z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy istiny vo výške 436,46 eur od 05.09.2013 až do zaplatenia.

Odporca uviedol, že si je vedomý svojho peňažného záväzku a požiadal o možnosť splatiť tento záväzok v splátkach.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to Zmluvou o bežnom účte zo dňa 04.09.2007, Prehľadom histórie transakcií na bežnom účte č. 2348552753/0200, Výzvou k úhrade dlžnej sumy zo dňa 23.08.2012, Oznamením o postúpení pohľadávky zo dňa 23.08.2012, Všeobecnými obchodnými podmienkami W., L.V.. pre depozitné produkty účinnými od 01.02.2007, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.08.2012 medzi W. Ú. M., L.V.. a navrhovateľom a prílohami k tejto zmluve. Ďalej vykonal dokazovanie oboznámením sa s písomným podaním navrhovateľa doručeným súdu dňa 13.02.2014 spolu s prílohou - zoznamom postupovaných pohľadávok a podaním doručeným súdu dňa 15.05.2014 spolu s prílohami, a to výňatkom z cenníka, výsluchom odporcu, a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Odporca so spoločnosťou W., L.V., Mlynské nivy 1, Bratislava uzatvoril dňa 04.09.2007 Zmluvu o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb flexiúctu. Predmetom tejto zmluvy bolo okrem iného aj povolenie povoleného prečerpania na bežnom účte a to v prípade splnenia podmienok stanovených W., L.V.. Neoddeliteľnú súčasť zmluvy tvorili Všeobecné obchodné podmienky W., L.V., pre depozitné produkty.

Vo svojom písomnom podaní navrhovateľ uviedol, že z prehľadu histórie transakcií na bežnom účte, ktorý je súčasťou žalobného návrhu, zo strany 3 v spodnej časti v stĺpci zostatok účtu vyplýva výška pohľadávky, ktorá bola postúpená na navrhovateľa. Uvedená pohľadávka bola generovaná bankovým systémom, ktorý nie je možné fyzicky ovplyvniť, ani zasiahnuť do jeho výpočtov a vykonávaných operácií, je certifikovaný, podlieha dohľadu S. M. V.. Navrhovateľ má za to, že uvedený výpis je relevantným dôkazom preukazujúcim výšku uplatneného nároku navrhovateľa. Navrhovateľ žiadal dlžnú sumu ku dňu postúpenia t.j. do 21.08.2012. Predmetom konania je nárok navrhovateľa len na zaplatenie zostatku istiny vo výške 436,46 eur, na základe vyššie uvedeného žalovaná suma neobsahuje žiadne poplatky ani zmluvné pokuty. V mesiaci apríl 2008 boli uskutočnené kreditné operácie vo výške 5.500,05 SK/182,57 eur a debetné operácie vo výške 5.190,69 SK/172,30 eur. Debetné operácie v tomto mesiaci prevyšovali kreditné operácie o 207,36 eur. Vzhľadom na to v tomto mesiaci na istinu úveru nepripadla žiadna čiastka. Na úrok úveru pripadá čiastka - všetky položky, ktoré si pôvodný veriteľ započítal. Rovnako sa postupuje pri výpočte debetných a kreditných operácií pri každom nasledujúcom mesiaci. Navrhovateľ si uplatnil aj nárok na poplatok za spracovanie exekúcie. Tento poplatok sa uplatňuje za poskytovanie správ o záležitostiach týkajúcich sa klienta pre potreby súdneho exekútora povereného vykonaním exekúcie. Ide o náhradu nákladov, ktoré vznikli W., L.V.. pri poskytovaní informácií o záležitostiach klienta. Podľa Cenníka si banka za túto službu inkasovala 16,60 eur. Z bodu 4.11.3 VOP vyplýva, že v prípade vzniku nepovoleného prečerpania, W., L.V.. pošle upomienku s požiadavkou o vyrovnanie nepovoleného prečerpania. Za poslanie tejto upomienky si účtuje poplatok Podľa Cenníka poplatok za upomienku pri nepovolenom prečerpaní predstavuje 400,- Sk / 13,28 eur.

Podľa článku 4. bodu 4.1.2., Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) bežný účet zriaďuje banka v deň podpísania Zmluvy o bežnom účte. Podmienkou otvorenia a vedenia bežného účtu je zloženie minimálnej sumy peňažných prostriedkov, ktorej výšku oznámi banka Zverejnením. Je potrebné, aby klient dodržiaval minimálny zostatok pre bežný účet, ktorý oznamuje banka Zverejnením. Zo zostatku na bežnom účte, ktorého výška nedosahuje minimálny zostatok pre bežný účet, výplaty peňažnej sumy alebo vykonávanie platieb nebude realizované, okrem úhrad Bankovým inkasom.

Podľa článku 4. bodu 1.10.1 VOP na základe bankou stanovených kritérií, ktoré závisia najmä od kreditných obrátov realizovaných na bežných účtoch klienta a od pravidelnosti realizovania kreditných obrátov na účtoch, môže banka zriadiť k povolenému bežnému účtu povolené prečerpanie. Povolené prečerpanie poskytne banka na obdobie trvania Zmluvy o bežnom účte, ku ktorému sa Povolené prečerpanie zriaďuje, Povolené prečerpanie bude klientovi zriadené na bežnom účte najneskôr do 3 Bankových pracovných dní od rozhodnutia banky o súhlase s Povoleným prečerpaním. Povolené prečerpanie je účinné jeho zriadením na bežnom účte. O výške a začiatku Povoleného prečerpania bude banka písomne informovať. Na povolené prečerpanie nemá klient právny nárok a banka nemá povinnosť ho zriadiť.

Podľa článku 4. bodu 4.10.5 VOP v prípade, že klient Povolené prečerpanie využíva, práva a povinnosti zmluvných strán sa primerane spravujú ustanoveniami zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka a týmito podmienkami.

Podľa článku 4. bodu 4.10.6 VOP po zriadení povoleného prečerpania sa klient zaväzuje dodržiavať nasledovné povinnosti:

- a) zložiť bez zbytočného odkladu po vzniku debetného zostatku peňažné prostriedky na úhradu splátok úrokov, poplatkov a ostatných záväzkov na bežnom účte,
- b) zaplatiť úroky z uskutočneného Povoleného prečerpania,
- c) zabezpečiť pravidelné poukazovanie peňažných prostriedkov na bežný účet,
- d) jedenkrát do roka dosiahnutie kreditného zostatku na bežnom účte atď.,

Podľa článku 4. bodu 4.11.3 VOP v prípade vzniku nepovoleného prečerpania banka pošle klientovi upomienku s požiadavkou o zaplatenie nepovoleného prečerpania. Ak nepovolené prečerpanie klient nevyrovná v stanovenej lehote, pohľadávka z nepovoleného prečerpania sa stane okamžite splatnou vrátane príslušenstva a banka si uplatní svoje práva zo Zabezpečenie pohľadávky alebo ju bude vymáhať mimosúdnou alebo súdnou cestou. Za poslanie upomienky podľa tohto bodu si účtuje poplatok podľa Cenníka.

Z predloženého prehľadu histórie transakcií na bežnom účte za obdobie od 04.09.2007 do 22.08.2012 vyplýva, že dňa 14.07.2008 odporca urobil posledný výber v sume 200,-Sk, pričom bol vykazovaný zostatok účtu mínus 214,32 Sk. Ku dňu 22.08.2012 je evidovaný zostatok účtu mínus 523,75 eur.

Navrhovateľ listom zo dňa 23.08.2012 vyzval odporcu na uhradenie pohľadávky spolu v sume 524,06 eur, najneskôr do 12.09.2012.

Listom zo dňa 23.08.2012 VÚB, a.s. oznámil odporcovi, že ku dňu 21.08.2012 postúpil svoju pohľadávku zo zmluvy o bežnom účte č. 2348552753 na navrhovateľa.

Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.08.2012 ako aj Prílohy č. 2 - zoznam postupovaných pohľadávok vyplýva, že navrhovateľ nadobudol od W. Ú. M., L..V.. pohľadávky, vrátane pohľadávky voči odporcovi.

Podľa ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa ustanovenia § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

V zmysle ustanovenia § 708 ods. 2 Obchodného zákonníka na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa ustanovenia § 710 Obchodného zákonníka, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Ako vyplýva z ustanovenia § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

Ako vyplýva z § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

V zmysle § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

V zmysle § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

V zmysle § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov.

Ako vyplýva z § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Ako vyplýva z § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi zo zmluvy o bežnom účte ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá 04.09.2007, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v takom znení, že v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy (znenie účinné od 01.04.2004).

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v

právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Ako vyplýva z § 458 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

V zmysle § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Ako vyplýva z § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Pohľadávka z predmetného zmluvného vzťahu medzi účastníkmi tohto konania bola postúpená zmluvou o postúpení na navrhovateľa, čo preukazuje aj Príloha č. 2 k zmluve o postúpení - Zoznam postupovaných pohľadávok, ktoré postúpenie bolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, súd je toho názoru, že je daná aktívna legitímácia navrhovateľa v tomto konaní.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že navrhovateľ sa domáhal plnenia zo zmluvy o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb flexiúčtu pôvodne uzavretej so W. Ú. M. L..V., pričom išlo o zmluvu podľa § 708 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka, resp. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka v časti dohodnutých produktov a služieb flexiúčtu. Navrhovateľ odvíjal svoj nárok od dojednania povoleného prečerpania na účte, ktoré je v zmluve dojednané ako nastavené plnenie pri splnení kritérií stanovených bankou (bod 4.10.1 VOP). Svojím charakterom ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka, pretože poskytnutím povoleného prečerpania banka vlastne poskytuje úver spotrebiteľovi, ktorý sa zaväzuje splácať za určitých podmienok stanovených bankou. Kritériá banky špecifikované v zmluve sú upravené tak, že povolené prečerpanie sa nastaví až po splnení kritérií stanovených bankou. Takéto dojednanie povoleného prečerpania prostriedkov a tým poskytnutie úveru v zmysle § 497 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka je neplatným dojednaním s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka, pretože je neurčité (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Zo zmluvy nevyplyva dohoda účastníkov o povolení prečerpania prostriedkov, ani právo na zriadenie povoleného prečerpania a toto je poskytnuté z vôle banky až jednostranným konaním, nie sú vzájomne dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy o úvere, výška úveru, výška zmluvného úroku, súvisiacich poplatkov a podobne. Okrem toho je takéto dojednanie neplatné aj v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá nebola dohodnutá individuálne, pretože všetky podmienky poskytnutého prečerpania určuje jednostranne banka bez vôle dlžníka a bez naplnenia písomnej formy spotrebiteľskej zmluvy.

Predmetná zmluva z 04.09.2007 je typovou formulárovou zmluvou vopred pripravenou navrhovateľom, v ktorej sú naformulované navrhovateľom stanovené zmluvné podmienky a tieto odporca ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť, ale mal možnosť ich len prijať alebo neprijať.

Súd ako už uviedol vyššie je toho názoru, že uzavretím zmluvy o bežnom účte zo dňa 04.09.2007 nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v písomnej forme. Podľa § 4 ods. 1 zákona 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Účastníkmi zmluvy neboli dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy o úvere, výška úveru, výška zmluvného úroku a ďalšie náležitosti podľa § 4 zákona 258/2001 Z.z. Nejestvuje určitá a zrozumiteľná dohoda (v zmysle písomného návrhu - oferty a jeho písomného prijatia - akceptácie odporcom)

v písomnej forme obsahujúca podstatné náležitosti zmluvy o úvere uvedené konkrétnymi údajmi. Navrhovateľ nepredložil súdu takýto dôkaz (takúto dohodu) a dokonca ani iný dôkaz, z ktorého by uvedené konkrétne náležitosti boli zrejmé. Súd je preto toho názoru, že predmetné dojednanie o povolenom prečerpaní v rámci bežného účtu odporcu je neplatné. Z neplatného právneho úkonu sa nemožno domáhať plnenia. V danej súvislosti súd poukazuje na rovnaký názor vyslovený v obdobnej veci v rozhodnutí Krajského súdu Trenčín sp.zn. 6Co/233/2014 zo dňa 11.03.2014.

Navrhovateľ má procesnú povinnosť tvrdiť skutočnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie vo veci samej, ako aj procesnú povinnosť navrhovať dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností (prejednacía zásada). Navrhovateľ v danom prípade nepredložil žiaden dôkaz o tom, že došlo k platnému uzavretiu určitej a zrozumiteľnej dohody v písomnej forme obsahujúcej podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Keďže súd vyhodnotil plnenie z povoleného prečerpania ako plnenie z neplatného právneho úkonu, nemôže navrhovateľ ani v súvislosti s takýmto neplatným dojednaním uplatňovať poplatky, resp. zmluvné úroky. Navrhovateľovi vznikol len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 1, 2 a § 457 Občianskeho zákonníka.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenie je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku navrhovateľa voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Nárok na bezdôvodné obohatenie sa v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka premlčuje v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe a najneskôr v objektívnej trojročnej premlčacej dobe.

Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohol dozvedieť skôr), že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto na jeho úkor bezdôvodné obohatenie získal.

Ako je zrejmé z predloženého prehľadu transakcií na bežnom účte odporcu, odporca uskutočnil poslednú úhradu na účet dňa 30.05.2008 v sume 96.509,- SK/3.203,51 eur a naposledy dňa 01.08.2008 uskutočnil výber z účtu v sume 55 Sk. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľovi vznikol v predmetnej veci iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby bol rozhodujúci deň, keď sa navrhovateľ skutočne dozvedel, že došlo na jeho úkor k bezdôvodnému obohateniu a kto obohatenie získal. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky odo dňa, keď k nemu došlo. Dvojročná subjektívna premlčacia doba však beží iba v rámci trojročnej objektívnej premlčacej doby. V predmetnej veci došlo k poslednému bezdôvodnému obohateniu zo strany odporcu dňa 01.08.2008, kedy vybral poslednú sumu prečerpania z bežného účtu. Trojročná objektívna premlčacia doba tak začala plynúť dňa 02.08.2008 a uplynula najneskôr dňa 02.08.2011. Keďže návrh navrhovateľ podal na súde až dňa 19.09.2013, podal návrh až po uplynutí objektívnej trojročnej premlčacej doby. Súd preto návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

Aj v prípade, že by súd považoval plnenie z povoleného prečerpania ako plnenie z platného právneho úkonu, pohľadávku navrhovateľa by pokladal za premlčanú.

Podľa bodu 4.10.6. písm. d) VOP po poskytnutí povoleného prečerpania na účte sa odporca zaviazal jedenkrát do roka na dosiahnutie kreditného zostatku na bežnom účte. Keďže od 01.08.2008 nedošlo k žiadnym pohybom na účte odporcu (žiadne výbery ani vklady), najneskôr od uvedeného dňa by plynula jednoročná lehota na dosiahnutie kreditného zostatku na účte odporcu. Nakoľko po uplynutí tejto lehoty dňa 01.08.2009 nedošlo k navýšeniu finančných prostriedkov na účte odporcu na kladné hodnoty, navrhovateľ mohol celú dlžnú sumu najneskôr od uvedeného dňa žiadať od odporcu. Všeobecná trojročná premlčacia doba by tak začala plynúť odo dňa 02.08.2009 a uplynula by dňa 02.08.2012. Keďže návrh bol na súde podaný až po uplynutí premlčacej doby dňa 19.09.2013, aj v tomto prípade by súd považoval návrh navrhovateľa za premlčaný.

Všeobecná trojročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Možnosť vykonať právo po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v momente, keď je právo žalovateľné. Zákon určuje objektívne stanovený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Všeobecná 3-ročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (pozri R 1/1998).

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy alebo je súčasťou, ktoré je v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie odporcu ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

Ustanovenie písm. o) Záverečných ustanovení zmluvy o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb flexiúčtu zo dňa 04.09.2007 v zásade nevyklučuje použitie iných právnych predpisov ako Obchodného zákonníka, keďže sa v ňom uvádza, že právne vzťahy touto zmluvou neupravené sa riadia príslušnými ustanoveniami zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v SR

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odporca, ktorý bol vo veci plne úspešný, si trovy konania neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.